

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NORGGA UNIVERSITEHTABUOHCCVEISSLU

Stress

Jørgen Finvåg
Fagkonsulent
Barnehabiliteringen, Autismeteamet
Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Hva er stress?

- Krav og forventninger overgår kapasitet
- Beskriver effekten eksterne krav påvirker kropp og sinn

- Høyt antall voksne personer med ASD rapporterer at stress er ett stort problem for dem.
- Foreldre rapporterer at stress har negativ effekt på:
  - Barnets utdanning og skolegang
  - Søvn
  - Mentale helse
  - Påvirker barnets forhold til andre

Faktorer

- Sensoriske vansker
- Sosiale vansker
- Krav om fleksibilitet
- Kommunikasjonsvansker
- Organisere egne gjøremål

- Viss man har sovet dårlig
- Er syk
- Er veldig opptatt med noe
- Tanker om uheldige episoder
- Mangel på kontroll

Stressfaktorer

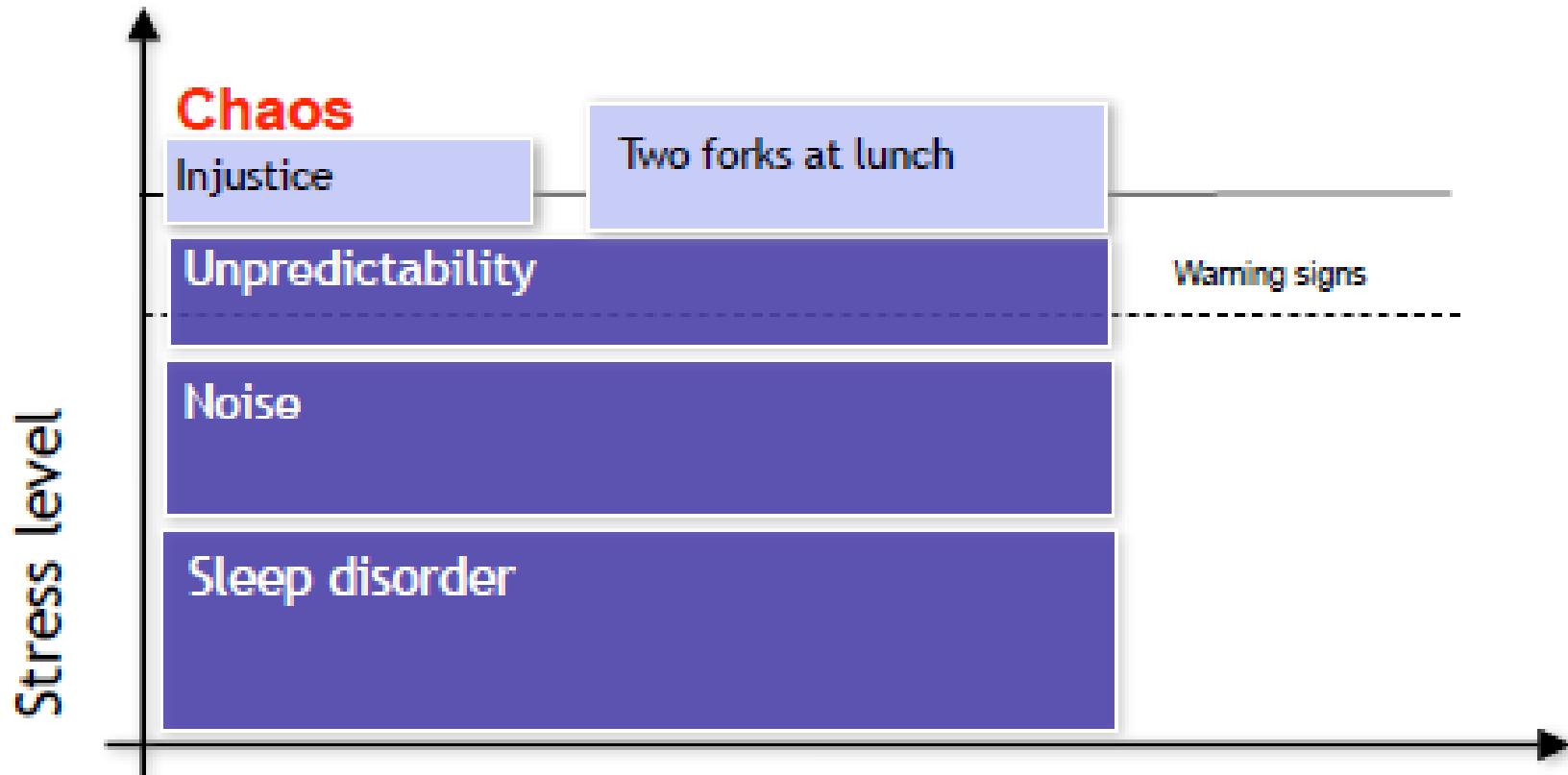
Grunnleggende

- Søvnvansker
- Urimelige krav
- Sensorisk sensitivitet
- Kommunikasjonsvansker
- Uforutsigbarhet

Situasjonsbetingede

- Smerter
- Støy
- Plutselige endringer
- Konflikter
- Skuffelser
- Feil vær
- Glemt nødvendig materiell
- Osv.

Stressmodell etter Uhrskov og Hejlskov Jørgensen, 2007

Hvordan bruke stressmodell?

- Identifisere egne stressfaktorer
- Redusere stress
- Opplæring

